

Mededelingenkrant

De Vergulde Swaen

Jaargang 10 - nummer 1 (038) Maart 2013

Verleden dat herleeft, is altijd toekomst...

Oudheidkamer "De Vergulde Swaen" - Rotterdamseweg 53-55 - Tel. 078-6125681 - www.swaen.org
Tevens secretariaat van de Historische Vereniging Zwijndrecht

Van de voorzitter

Een nieuw jaar, een nieuwe aanpak, met nieuwe ontwikkelingen, alle gebaseerd op de missie van onze vereniging: *"kennis en objecten van historische waarde werven en conserveren voor het nageslacht en dat nu beheren en behandelen als openbaar erfgoed"*.

Speerpunten in deze aanpak voor 2013/2014 zijn:

- Collectiebeheer optimaliseren;
- Vrijwilligerscorps faciliteren en motiveren;
- Publieksactiviteiten organiseren.

In de Algemene Ledenvergadering, op woensdag 27 maart, zullen we daar een toelichting op geven.

Tijdens de bestuursoverdracht van de Stichting De Vergulde Swaen, eind vorig jaar, hebben de heren Oostdijk, Popijus en Wendt een zwaantje (decoratiespeld) ontvangen, als blijk van waardering voor hun inzet. Samenwerking met het nieuwe bestuur is reeds op gang gekomen.

Kortom: Genoeg te doen, genoeg toe te lichten. Wij ontmoeten u daarom graag op de Algemene Ledenvergadering op woensdag 27 maart 2013 in De Vergulde Swaen, zie uitnodiging hiernaast.

Jan van Dalen, voorzitter

LEZING

door Ko Barendrecht
en Jan van Dalen
op dinsdag 12 maart 2013

over:

**"Lindelaan (Molensteeg) en de
ontstaansgeschiedenis van de
Zwijndrechste Waard"**

Aanvang 19.30 uur. Reserveer tijdig...!

Uitnodiging Algemene Ledenvergadering

Het bestuur van de Historische Vereniging Zwijndrecht nodigt u hartelijk uit voor de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering op:

woensdagavond 27 maart 2013

in de bovenzaal van De Vergulde Swaen, Rotterdamseweg 53-55, Zwijndrecht.

De vergadering begint om 20.00 uur. Inloop vanaf 19.30 uur.

Het verslag van de Algemene Ledenvergadering en het jaaroverzicht van 2012 vindt u elders in dit blad.

De agenda voor deze avond is als volgt:

1. Opening.
2. Verslag ledenvergadering van 28 maart 2012.
3. Jaaroverzicht secretaris.
4. Jaarverslag penningmeester.
5. Verslag kascontrolecommissie en benoeming nieuw lid.
6. Financiën en Begroting 2013.
7. Bestuursverkiezing.

Aftredend: Pieter de Klerk

Klazien Odekerken (herkiesbaar)

Jan van Dalen (herkiesbaar)

Clement Blacquièrè.

Aantredend: op de ledenvergadering stelt het bestuur de heer Rob Kaïm voor als secretaris.

Tegenkandidaten kunnen, conform artikel 12 lid b. van de statuten worden ingediend, voorafgaande aan de vergadering.

Mededeling: als adviseur voor de HVZ (èn de SVS) is benoemd mevr. A. Goedegebuure.

8. Jaarplan 2013-2014.
9. Rondvraag.
10. Presentatie (afhankelijk van de duur van de vergadering).
11. Sluiting.
12. Gezellige borrel in de gelagkamer.

Mogen we op uw aanwezigheid rekenen?

Verslag van de jaarlijkse Algemene ledenvergadering van de Historische Vereniging Zwijndrecht op woensdag 28 maart 2012.

Aantal aanwezigen: 35 personen

De voorzitter, Jan van Dalen, opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom.

Verslagen

Het jaarverslag van 2011 wordt besproken. Het laatste punt uit dit verslag "Het rooster van aftreden" krijgt uitgebreid aandacht. De heer Popijus heeft kort voor de vergadering middels een brief kenbaar gemaakt geen noodzaak te zien voor het kiezen van een penningmeester. Tevens wijst hij op het toestemming verlenen van de ledenvergadering aan het bestuur van de HVZ om dit jaar met zes personen te mogen doorgaan.

De heer Popijus is uitgegaan van het 'oude' rooster, maar dit rooster is vervangen, hetgeen ook is gepubliceerd in de Mededelingenkrant van september 2011. Tevens is dit rooster akkoord bevonden door de notaris. Het verslag van de ledenvergadering van 23 maart 2011 en het jaaroverzicht 2011 worden goedgekeurd.

Financiën en Begroting voor 2012

De penningmeester, Bram Schenkel, geeft een toelichting op de begroting 2012.

De contributieverhoging naar € 15,- in 2011 heeft een gunstige uitwerking gehad.

Het verslag van de controlecommissie wordt voorgelezen. Alles is in goede orde bevonden. Aan de penningmeester wordt decharge verleend.

Als kascommissieleden voor volgend jaar worden benoemd: de heren J. Visser en A. Reedijk.

Enkele aandachtspunten:

- voetnoot bij sponsorbedrag;
- boekenfonds;
- boeken die wel aanwezig zijn maar niet op de balans staan.

Bestuursverkiezing

Van de mogelijkheid om, conform art. 12 lid b van de statuten, tegenkandidaten in te dienen, is geen gebruik gemaakt. Het rooster van aftreden wordt besproken. Het even aantal bestuursleden is voor de aanwezige leden geen bezwaar.

Door de vergadering worden bij acclamatie de heren Bram Schenkel en Pieter de Klerk herbenoemd voor 3 jaar en wordt de heer Clement Blacquière herbenoemd voor 1 jaar.

Jaarplan 2012-2013

De gerealiseerde onderwerpen uit het plan van 2011 en het nieuwe jaarplan 2012 worden besproken. Het Meerjarenbeleidsplan 2012-2020 is gereed en ligt ter inzage.

Het bestuur wil graag met de vrijwilligers blijven verbeteren in de organisatie.

Om de vrijwilligers nog beter te instrueren wordt op 18 april 2012 voor de vrijwilligers een instructie- en informatieavond belegd.

Rondvraag

Er wordt op verzoek een korte uitleg gegeven van de twee computerprogramma's Pandora en Fotobase.

Aan het einde van de vergadering worden een paar oude films vertoond.

Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering en nodigt de aanwezigen uit voor een drankje in de gelagkamer.

Zwijndrecht, april 2012.

Clement Blacquière, secretaris

Afscheid van Clement Blacquière

De agenda van de komende Algemene Ledenvergadering laat zien dat we afscheid gaan nemen van Clement Blacquière.

Na tien jaar komt een einde aan zijn bestuurswerk bij de Historische Vereniging van Zwijndrecht.

Clement was (is) een 'gedreven' bestuurder, met gevoel voor verantwoordelijkheid.

Altijd aanwezig voor zijn werk als secretaris en altijd bereid om in te springen.

Clement had ook een uitgesproken mening. Soms lastig, maar altijd eerlijk en oprecht. Een man van weinig woorden, maar wel resultaat gericht. En wars van 'poeha' en overdreven gedoe loodste hij het bestuur door soms complexe situaties en zorgde hij ervoor dat we met beide benen op de grond bleven.

Hij heeft veel voor de Historische Vereniging Zwijndrecht betekend en dat zullen we niet vergeten.

Gelukkig blijven de bestuurlijke kwaliteiten van Clement voor ons behouden, want hij gaat met ingang van heden deel uitmaken van het bestuur van de stichting De Vergulde Swaen, de stichting die het pand De Vergulde Swaen beheert.

We nemen dus afscheid van iemand die we tegelijkertijd van harte welkom heten.

Voor zijn aandeel tot nu toe zijn we hem oprechte dank verschuldigd en voor zijn nieuwe functie wensen we hem veel succes.

Jan van Dalen

Jaaroverzicht 2012 van de Historische Vereniging Zwijndrecht

Terugkijken naar een jaar dat voorbij is kun je om verschillende redenen doen:

Is dat wat je wilde ook bereikt? Is het goed gegaan? Of wat jammer dat het zo is gegaan? Laten we het houden op het vermelden van wat is gebeurd. Het is historie geworden en zoals het onderschrift van de Mededelingenkrant zegt: “*Verleden dat herleeft, is altijd toekomst....*”

Een greep uit het vele werk, maar lang niet volledig.

De zichtbare activiteiten

Het afgelopen jaar hebt u weer 4 Mededelingenkranten ontvangen en 2 keer Swindregt Were (tegenwoordig geheel in kleurendruk), thuisbezorgd door vrijwilligers.

In De Swaen was dit jaar ook weer veel te doen.

De wintervoorleesavonden werden traditiegetrouw gehouden.

Er werden zelfs 4 exposities gehouden.

De eerste expositie was “Spoelt u maar”, een ode aan tandarts Van Gent en familie.

Deze tentoonstelling werd getoond van januari tot april 2012.

De tweede expositie van april tot juni was de verzameling radio's van tandarts Molenaar. In overleg met zijn dochter is na afloop van de expositie deze verzameling geschonken aan het Rotterdams Radiomuseum.

De derde expositie was “Julianaschool 90 jaar”. Deze drukbezochte expositie, samen met de school georganiseerd, duurde tot september 2012. Heel veel klassenfoto's waren te zien en tijdens de tentoonstelling werd een lezing gehouden door de oud-directeur Max v.d. Pol.

De vierde expositie werd verzorgd door onze vrijwilliger A. Reedijk en ging over het speelgoed “Meccano”. De heer Arie Reedijk heeft over dit onderwerp ook een lezing gehouden.

Vrijwilligerswerk

Met ruim 70 vrijwilligers is het noodzakelijk om elkaar zo nu en dan te spreken. Daarom zijn er twee vrijwilligersavonden geweest, waar we van elkaar konden leren.

De werkgroepen gingen rustig door:

- *Genealogie*

Elke derde dinsdagavond van de maand.

- *Inventarisatie*

Elke woensdagmiddag onder leiding van Bas van Gulp.

In deze werkgroep (WIR) is nu ook een cursus gestart om met het computerprogramma Fotobase om te gaan. Dit programma zal gebruikt worden

om alle objecten in op te slaan. Er zijn al vier enthousiaste dames die daaraan meedoen.

Met de keuze voor FotoBase hebben we tevens afscheid genomen van het verouderde computerprogramma Pandora.

- *Archeologie*

Dit jaar is een einde gekomen aan de activiteiten van de werkgroep Archeologie.

Alexandre van den Berg heeft op een fantastische manier de voorraad scherven o.a. van het Veerplein, De Swaen en Kasteel Develstein gerubriceerd en ondergebracht bij de juiste instanties zoals het Provinciaal Depot in Alphen aan de Rijn.

Alles is volledig gedocumenteerd en geregistreerd bij de WIR.

- *Diversen*

In maart 2012 is een start gemaakt met een tweewekelijkse rubriek “Historisch Zwijndrecht” in het weekblad De Combinatie. Deze krant heeft een oplage van ruim 33.000 exemplaren.

Onze website is regelmatig aangevuld en verbeterd. Kortgeleden nog geactualiseerd en aangevuld, o.a. met biografieën van oud-burgemeesters.

- *Evenementen*

De Technische Dienst heeft weer veel werk verricht. Bij elke expositie moet veel opgebouwd worden. Ook zijn er diverse kasten gemaakt.

Het afgelopen jaar zijn er ook weer veel vergaderingen en recepties gehouden. Deze zorgen voor de noodzakelijke inkomsten. Dit alles wordt door een aantal vrijwilligers met veel liefde verzorgd.

En dan nog dit...

Dit jaar hebben 4400 mensen ons museum bezocht, waaronder 392 leerlingen van zes scholen.

Van een meelevend lid van onze vereniging, die voor ons veel researchwerk verricht, ontvingen we een grootbeeld flatscreen TV.

Als waardering voor al haar vrijwilligerswerk werd ons bestuurslid, Klazien Odekerken, benoemd tot lid in de orde van Oranje Nassau.

In augustus werden we geconfronteerd met het vertrek van het bestuur van de Stichting De Vergulde Swaen. Om te voorkomen dat onze verenigingsactiviteiten hierdoor in gevaar zouden komen, hebben we snel passende maatregelen moeten nemen en een nieuw bestuur gevormd.

Helaas moesten wij ons bestuurslid Pieter de Klerk de afgelopen tijd vanwege ziekte missen.

We mogen met dankbaarheid terugzien op een actief 2012 dankzij de inzet van onze vrijwilligers.

Zwijndrecht, januari 2013.

Clement Blacquièrè, secretaris

De terugblik

van Gré van den Berg-van Die

Door: Carla de Klerk

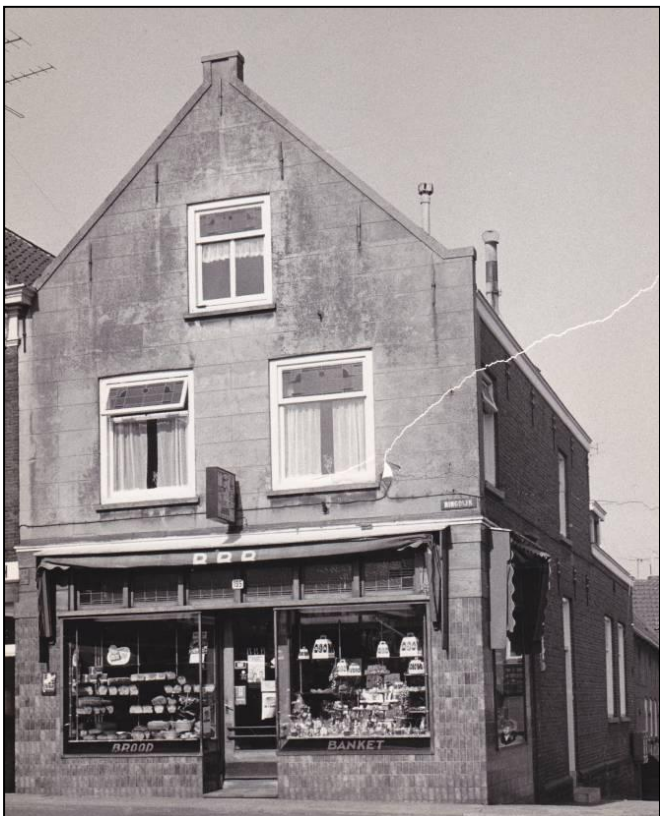

“Nog steeds vind ik het interessant om te zien hoe nieuwe bakkerijen worden ingericht!”

Dit is Gré van den Berg ten voeten uit: altijd nieuwsgierig naar de ontwikkelingen in haar oude vak. Zij was ruim 40 jaar de drijvende kracht achter haar man Simon (Siem) van den Berg, de broodbakker van bakkerij BBB, Bergs Betere Bakkersproducten, gevestigd aan de

Ringdijk en later aan de Burgemeester Jansenlaan (nu bakkerij v.d. Spoel). De zaak dateerde uit 1845. Adrianus van den Berg was begonnen in Hendrik-Ido-Ambacht en zijn zoon Simon bracht vanaf 1878 brood rond met de hondenkar. Diens zoon Leendert deed dit met paard en wagen, waarna in 1930 de Ford zijn intrede deed.

In 1936 kocht deze Leendert een pand van zijn zwager Aart Vetten op de Ringdijk. Aart Vetten dreef hier een handel in koloniale waren en bezat een koffiebrandery.

Linker kolom: Gré van den Berg-van Die thuis in haar huidige woning. Hierboven dezelfde Gré als jonge vrouw in de bakkerswinkel van de BBB aan de Ringdijk.

Het pand was gelegen tegenover het huidige restaurant Florizz op de hoek van de Ringdijk en de Rotterdamseweg. Wanneer je van de pont af kwam, kon je er bijna niet omheen. Daar kwam dus nu de bakkerij. De naam werd BBB, Bergs Betere Bakkersproducten en Leendert zette dat op de gevels aan de voor- en zijkant van het pand. Aan de voorkant kwamen twee etalages: één met broodproducten en één met banket. Aan de zijkant (Rotterdamseweg) een etalage met chocolaterie.

Leendert was getrouwd met Barbara Schouten en samen hadden zij zeven zonen en vijf dochters. Vier zonen en een dochter emigreerden naar Canada. Simon was de tweede zoon, geboren in 1925, de enige die in de bakkerij ging werken.

Opbloeiende liefde

In 1947 kwam Gré als 18-jarig meisje in de winkel werken. Dit was wat zij wilde! Het helpen van klanten was haar op het lijf geschreven en bovendien was zij een opgewekte persoonlijkheid. Dat ontging Simon niet en er bloeide dan ook iets moois op tussen die twee..!

In 1954 trouwden zij en namen de bakkerij over. Er werden twee dochters geboren, in 1955 en 1956. Het was een drukke tijd, er werd hard gewerkt van 's morgens vroeg tot 's avonds laat, maar de zaken liepen goed. Er werkten vier man in de broodwijken en meestal twee in de banketbakkerij.

Wat vond je het leukste van het werk?

“Vooral het contact met mensen. En de sfeer onder elkaar was heel goed. Met Pasen ging ik paas-eieren opmaken en de drukte met Kerst vond ik juist heel gezellig.”

Hoe was het gesteld met de concurrentie?

“In de vijftiger jaren waren er 14 broodbakkers in Zwijndrecht. Er waren veel vaste klanten. Verder hadden wij vier broodwijken, in die tijd heel gebruikelijk, de bakker kwam aan de deur! Verder kwamen er vaak na sluitingstijd nog schippers langs die dan bij ons brood kochten. Uiteraard

Simon in zijn element; bakker in hart en nieren

bleven wij daarvoor open! Je deed immers alles voor je klanten.”

Herinner je je nog een grappig voorval?

“We hadden een mooie etalage gemaakt. Daarin legden we soms overgebleven harde broodjes als decoratie. Er was echter een nieuw winkelmeisje dat per ongeluk juist die broodjes verkocht aan een schippersvrouw. Deze kwam uiteraard de volgende dag ontdaan terug en kreeg dus nieuwe broodjes! De schippersvrouw kon er gelukkig om lachen. Ook was er eens een klant die iemand een poets wilde bakken met Sinterklaas. “Kunt u een boterletter gevuld met zaagsel maken?” “Uiteraard,” was het antwoord. Zo gezegd, zo gedaan. Wij moesten de boterletter bezorgen. Echter, de boterletter werd op het verkeerde adres bezorgd. Degene bij wie de letter met zaagsel was bezorgd, belde natuurlijk boos op. 's Avonds bezorgden we bij hem een verse boterletter en degene voor wie de zaagselletter bedoeld was, kreeg het jaar daarop alsnog de surprise via ons!”

In 1959 werd er op de Burgemeester Jansenlaan een filiaal geopend. De broodwijken werden opgeruimd. Ook was bekend geworden dat het pand op de Ringdijk in 1970 moest worden afgebroken i.v.m. de dijkverhoging. Gré pendelde dus vaak tussen de twee winkels. Er werd gebakken op de Ringdijk door Simon en verkocht op de Jansenlaan.

Maar toen het pand op de Ringdijk werd afgebroken, moest er op de Jansenlaan intern verbouwd worden om daar ook te kunnen bakken. Voor aanbouwen was nog geen vergunning. Specialiteit op de Jansenlaan was vooral hazelnootgebak en boterbiezen. Simon en Gré stopten in 1989. De zaak werd verkocht aan bakkerij v.d. Spoel. Het winkelpersoneel werd overgenomen. Simon overleed in 1991.

Gré woont nog steeds in Zwijndrecht en is net zo levenslustig als in die tijd...

Van de werkgroep Genealogie

Elke 3e dinsdag van de maand (de zogenaamde interesse-avonden) zitten zij klaar in de Vergulde Swaen om u bij te staan in uw onderzoek naar uw voorgeslacht.

Heeft u vragen of loopt u vast in het onderzoek, wellicht kunnen zij u dan verder helpen. Bent u niet in de gelegenheid om op één van de interesse avonden langs te komen dan kunt u uw vraag ook stellen per e-mail hvzgenswaen@telfort.nl Uiteraard kunt u ook per e-mail een afspraak maken met onderstaande personen om op een ander tijdstip langs te komen dan op een interesse avond.

Bent u in het bezit van flarden van uw stamboom op papier en heeft u moeite om dat verder uit te werken of in de computer te zetten, dan kunnen zij u ook daarmee helpen.

En mocht u bij het opruimen familieberichten tegenkomen (trouwkaarten, verlofingskaarten, geboortekaartjes, rouwkaarten, enz.) dan kunt u die bij ons inleveren of, als u ze zelf wilt behouden, aan ons uitlenen, zodat wij ze kunnen scannen, waarna de originele stukken weer bij u terug komen.

Kom gerust bij ons langs, in de avond, elke derde dinsdag van de maand.

Namens de Werkgroep,
Bert van Es en **Geke Hams**

Ontwikkeling Ledenaantal

In 2012 hebben we 34 nieuwe leden geregistreerd. Inclusief de afname door opzegging, verhuizing of overlijden is de netto groei in het afgelopen jaar: 16 leden. In het eerste kwartaal van 2013 is het ledenaantal gegroeid met 24 leden. Een geweldig resultaat.

Oorzaak van deze recente groei is enerzijds toe te schrijven aan de grote variëteit en kwaliteit van de exposities (bezoekers geven zich spontaan op als lid) en anderzijds de nu geldende ledenwerfactie, hetgeen betekent dat elk nieuw lid het boek “Zwijndrechtse Wetenswaardigheden deel III” gratis ontvangt. De actie loopt ook in 2013 door; zolang de voorraad strekt. Zegt het voort...!!!

Betaling Lidmaatschap

Bij deze mededelingenkrant is ook de accept-girokaart ingesloten. Fijn dat we in het afgelopen jaar van velen van u ook een extra gift mochten ontvangen.

Ook voor 2013 geldt: hoe eerder u betaalt, hoe beter. En als u elektronisch kunt betalen dan is dat zeer welkom. Dat bespaart bankkosten.

Bij voorbaat onze hartelijke dank,

Bram Schenkel, penningmeester

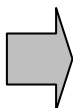
Nieuwe (huidige) tentoonstelling:

“Veilingterrein en omliggende straten in miniatuur”

Op vrijdag 18 januari is de tentoonstelling “Veilingterrein en omliggende straten in miniatuur” officieel geopend door de maker/bouwer Jan Boom. Vanaf zaterdag 19 januari is de expositie opengesteld voor het publiek. In de eerste weken trok de expositie reeds honderden enthousiaste bezoekers. Een feest om alle herinneringen aan te horen. Deze tentoongestelde maquette van het veilingterrein en de omliggende straten Lindelaan, Burg, de Bruïnelaan en Linnaeusstraat, eind zestiger jaren, mag u absoluut niet missen. Op 16 m2 is alles, in miniatuur, natuurgetrouw nagebouwd op een schaal van 1:87. Jarenlang werkte Jan Boom aan zijn Zwijndrechtse Madurodam; trots als een pauw is hij op het uiteindelijke resultaat dat in De Vergulde Swaen prachtig gepresenteerd wordt.

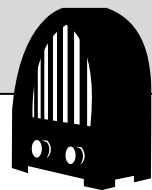

Op de foto: Jan Boom, de maker van de tentoongestelde miniatures, die samen met zijn trotse vader op 18 januari de tentoonstelling officieel heeft geopend.

Attentie: deze tentoonstelling sluit een week eerder dan aangekondigd en loopt nu t/m zondag 7 april 2013.

ATOS RADIO

De journalist en programmamaker Ronald Roël, besteedt in zijn **ATOS radioprogramma “In ’t vooruitzicht...”** geregeld aandacht aan de activiteiten die plaatsvinden in De Vergulde Swaen.

Bijvoorbeeld, bij de opening van de tentoonstelling “Veilingterrein Zwijndrecht en omliggende straten in miniatuur” op 18 januari j.l., interviewde hij Jan Boom uitvoerig om deze fantastische expositie in zijn culturele programma te promoten.

Eerder hield hij ook een interview bij de Meccano tentoonstelling.

Op woensdag 30 januari j.l. was Ronald Roël weer aanwezig bij de eerste Wintervoorleesavond van dit seizoen om opnames te maken.

Het ATOS cultuurprogramma “In ’t vooruitzicht...” is elke donderdagavond te beluisteren vanaf 18.00 uur. Via de ether op 106.1 FM en via de kabel op 105.9 FM. Het luisteren waard...!

Nieuwe expositie

Na de huidige expositie komt er een expositie over Burgemeester De Bruïne. Mark van Mens is de samensteller van deze expositie. Dus:

Van 19 april t/m 15 september 2013

“De ondernemende Burgemeester” P.J.A. de Bruïne (1877-1917)

In zijn 40-jarige ambtsperiode transformeerde hij Zwijndrecht van een agrarisch tuindersdorp in een gemeente met industriële allure.

Tevens verschijnt van de hand van Mark van Mens een kijk- en leesboek over Burg. De Bruïne, met dezelfde titel.

Colofon

De Vergulde Swaen Mededelingenkrant is een uitgave van, voor en door leden van de Historische Vereniging en vrijwilligers die zich inzetten voor de Oudheidkamer. Verschijnt (minstens) 3x per jaar. Overname van tekst en beeld is alleen toegestaan met bronvermelding. Aan de publicaties in deze krant kunnen geen rechten worden ontleend.

ISSN: 1571 – 9766. Oplage: 750 exemplaren. Kopij inleveren voor volgende uitgave: uiterlijk 1 mei 2013

Redactieadres: Rotterdamseweg 55, 3332 AC Zwijndrecht of via e-mail: verguldeswaen@telfort.nl. De “Vergulde Swaen” is geopend elke woensdag en zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur en 's zondagsmiddags van 14.00 tot 17.00 uur. Informatie en reserveringen: Telefoon 078-6125681

www.swaen.org